

להתגייס. השני, פראנק דאן, זריו כמעט כמו ארצי בריצה, קצת יותר מבוגר, בן דלת'העם שספג את כל חוכמת החיים של הרחוב וידע להסתדר בכל מצב ובכל הזדמנות.

השניים מכירים זה את זה בתחרות רייצה, הוצים יחדיו מידבר כדי להגיע ללישי כתיגויס, שבה לא יבחינו בעובדה ש' ארצי הוא קטין שאסור לגייסו, מתגייסים, מגיעים למחנות-האימון במצריים, מטפ' סים יחד על הפירמידות ומגיעים עם כל המחזור שלהם אל חופי גאליפולי, אל מה שנהוג לכוון בשפת פירסומאי הסרטים — פגישה עם הגורל.

למען האימפריה. למרות שהסרט עשוי בצורה הקונבנציונלית ביותר שאפ' שר' להעלות על הדעת, והוא מספר סי' פור פשוט למדי, ללא שום קפיצות בסי' פורת, ומבלי להיעזר בשום חידושים קולי נועיים, יש רגעים רבים בסרט הזה שהם כימעט אבסטרקטיים.

קשה מאוד להבין, במשך כל החלק ה' ראשון, מה מגיע את האוסטרלי בכלל, ואת ארצי בפרט, לצאת למלחמה. ה' מרחבים הפתוחים והריקים של שדות ה' מירעה, שלווים וחסי דאגה, הם רקע מר' זר לכל שיחה שהיא על המתרחש בצידו השני של כדור הארץ. המראה נראה עוד יותר משונה, כאשר שני הצעירים הוצים מידבר צחיח וערירי, השמש להטת מ' למעלה ללא רחמים, הם כמעט מאבדים את דרכם בשממה הזאת, ומתווכחים בי' ניהם אם צריך להתגייס לצבא או לא (ארצי בעד, פראנק נגד).

הפגישה עם נווד העובר בלב המידבר

נושה טוב לשטוף העין

הם צחקו על כולם (צפון, תל-אביב, ארצות-הברית) — השם של הסרט מטעה, משום שאומנם מדובר בקומדיה, אבל אף-אחד אינו צוחק על מישהו אחר, הוא אינו צוחק אפילו על עצמו. פיטר בוגדנוביץ', שהוא מלך הציטוטים הקולנועיים באמריקה, התכוון לחדש את נעוריו של סיגנון שהיה פופולרי בעבר, הקומדיה הרומנטי-סית, שבה הכל מתייחסים בקלילות לכל. הסרט מציע אוסף של דמויות סימפאטיות, ובדרך כלל נאות מאוד למראה, ולקהל צריך פשוט ליהנות במחיצתן במשך שעה וחצי או שתיים.

העלילה מתרכזת בחברה לחקירות פרטיות בניו-יורק, שכל עובדיה הם לא-יוצא-לחיים. אחד מתאהב במזכירה השני באשה שאחריה הוא צריך לעקוב, השלישי פוער עיניו עגל שופעות הערצה במקום עיניו נץ חדות, בכל פעם שהוא מתבונן באשה החשודה בכך שהיא בוגדת בבעלה, הרביעי הוא יצור מוזר (בליון נובק) שראשו מכוסה ברעמת-שיער אדירה, ומתחתיה מוח המתרוצץ כעכבר, אבל משום-מה, לעולם לא בכיוון הנכון.

אשר לאובייקטים המעוררים את סקרנותם של בלשים אלה — חלקם הגדול החל את הקאריירה בין דמי הפלייבוי, וכולן למדו היטב כיצד צוחקים בפה מלא, צו-חקים בעיניים או צוחקים מבעד לדמעות — לצחוק צריך. כל זה מתרחש על מידרכות ניו-יורק שטופות-שמם ודחור-סותי-המונים, שהפכו בכמה מן הסרטים, בזמן האחרון,

נובק וגאזארה: ניו-יורק מחייכת

מג'ונגל של בטון השמור לבריונים ולמתאבדים, לעיר חיי' כנים של אוהבים ומצחקנים. מובן שאין בכל העניין שום דבר רציני או יומרני. פרט, אולי, לעבודה שבוגדנוביץ' ממשיך לצעוד ברכני הווארד הוקס, ולתאר את הנשים כמין החלטי, בעל תיז' מה ומעשי, ואת הגברים כמין הסביל, הרומנטי והנבוץ. מי שיחפש כאן את הבשר, עלול להתאכזב. כאן אפשר למצוא בעיקר את הרוטב.

חיילים אוסטרליים מסתערים לקראת מותם בסירטו של פיטר זייר, "גאליפולי"

הוא נלחם, מילחמה שהיא פסקידין-מוות להמונים. זאת, אחרי שמפתים צעירים תמימים, תוססים ומלאי חיים, ליטול בה חלק, באמצעות סוכני-פירסום זריזים, ש' מוכרים בטיטונות אהבת-מולדת, סיפורי תהילה וגבורה, והרפתקות גדולות מן ה' חיים.

תדריך

חובה לראות:

- תל-אביב — פאדרה פאדרונה, מפיס' טו, בחור טוב, ארתור.
- ירושלים — מרד הנעורים, מישפטו של טגן מוראנט, הטירוף הנפלא.
- חיפה — זוהר בדשא, מפיסטו.

תל-אביב

פאדרה פאדרונה (גורדון, איטליה) — קפיצה מתקופת האבן לעידן המודרני במהלך דור אחד, כפי שמשחקת מקורות חיוני של בן-איכרים מסרדיניה, שאינו יודע קרוא וכתוב עד גיל 18 ומצ' ליח, בתוך שנים מעטות, להפוך בלשן בעל-שם. כדאי לראות.

ירושלים

מישפטו של סגן מוראנט

מארק די (האמיטון) ומג גיבסון (פראנק דאן) מוכרים בטיטונות אהבת מולדת

(אורנע, אוסטרליה) — קצינים נשפטים על הריגת שבויים, במלחמת הבורים. סרט עשוי היטב, משוחק להפליא, בעל מסקנות מפוקפקות ביותר, הנוטה להא' שים את המלחמה ולנקות את האשמים בפועל.

מכל זה, קובריק יצא נגד המימסד הצבאי, והתקפת הפרשים הקלים היא ציון לגנאי לדרג הפיקודי. גאליפולי עושה את הצעד הנוסף, ויוצא לא נגד המימסד הצבאי או הפיקודי, אלא נגד עצם רעיון המלחמה. מילחמה שבה האיש אינו יודע על מה

למחרת אפשר עדיין לרדת לחוף הים, לטבול עירומים במים החמימים ולהשתע' שע בבאלט תתמימי סוריאליסטי, בשעה שהפגזים נופלים מלמעלה. החיילים ה' שוחים, לוכדים את הרסיסים השוקעים בידיהם, ואם מישהו נפצע במיקרה — זוהי חגיגה גדולה, כמו ילד שנפל ב' מישיק כדורגל, ושרט את בירכו.

השיגרה של המלחמה משתלטת על ה' נוכחים. יש מסלולים שבהם מותר ללכת, ואחרים שבהם אסור, משום שהם חשופים למכונות הנריה של התורכים. יש בילויים ויש הכנות. זוהי מילחמה של חפירות מול חפירות, שבה שום דבר אינו דחוף. עד שביום בהיר אחד מחליטים על הת' קפה, והגהיננום חושף את שיניו בכל כיי עורו. קווי-תיקשורת מתנתקים, תיאומים מתפספים, קצינים טועים, אחרים מט' עים, והחיילים נהרגים באכזריות ובהח' לטיות, כאילו הוצאו להורג לפני כיתת יורים, בלי סיכוי ומבלי לדעת אפילו מדוע זה מגיע להם.

נגד המלחמה. הסיום, כאמור, מד' כיר את שבילי התהילה של סטגלי קובריק. חיילים משלמים על בזיון של קצינים. רבים ייזכרו בוודאי גם בהתקפת הפרשים הקלים, אותה פרשה במלחמת קרים, ש' שוחזרה כבר כמה פעמים בקולנוע, שבה איולת הגורלים גרמה לטבח היילים. אבל יש בסרט של פיטר זייר יותר

מעניקה לאבסורד ממד גשמי מאד. הוא שואל את הצעירים לאן מועדות פניהם. ארצי מספר שהוא הולך להתגייס למיל' חמה. לאיוו מילחמה, מבקש הנווד לר' עת. למלחמה נגד הגרמנים, אומרים לו. הו, כן, הוא אומר, פגשתי פעם גרמני אחד. ולמה לך לצאת למלחמה, ממשיך הנווד לשאול. כי אנו נילחמים למען ה' אימפריה, ואם נצא להגן עליה, יבואו הגרמנים לכאן ויקחו לנו את ארצנו. ברובים הבאים, אומר הנווד, שיקחו לברי' אות, הוא מצביע בידו על השיממון הלוי' הט סביבם.

ליד הפיראמידות. המלחמה מת' חילה לרקום עור וגידים כשהצעירים מגיעים למצריים. זאת אינה עדיין מיל' חמה של מש, אבל אפשר כבר להתכתש עם הבריטים, להשתולל ליד הפיראמידות, ריח צבא ומלחמה, לחוש חלק מהרפתקה גדולה ונפלאה.

הנחיתה בחופי גאליפולי נראית עדיין כמו מסע קסום, עם אורות הפצצות בלי' לה, שנראים כמעט כמו זיקוקי-די-נור, עם הלהבות הקטנות המאירות את המחנה האוסטרלי כמו כוכבים המפוזרים על צלע הגיבעה, עם תנועה מתמדת בתוך המחנה, כאשר הפגזים הנופלים רק מוסי' פים נופך קצת יותר ריאליסטי לכל ה' חוויה.